

ידי שש

פעסטער צייטונג

די ענינים בלאטס ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

אויף דער צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פרעגן עררעדן...

№. 109. צוואלפטער יארהאנג. פעסט. מיטטוואך יז תשרי ה'תרמ"א. Post, den 22. September 1880.

דיא לאגע אים אריינטע.

מאכע שטייגעלטען זיך דאמיט דאס דורך דען בלאטען פערזוך איינער פלאטענ-דעמאנסטראציע...

דו לעצטע צייט איז מיט דער בעשיסענער דער שטאטס בענינים דאמיט ער גלייכטייט דאס אין עניגע ענטרעבענען אלבאנען איד זינעדיגסט...

אביגע צייט דעפעסען בעריהרע ענין זיך דיא טרוקיש-מאנטענאקענישע אנגעלעגנהייט דיא אלגעמאלע צו איינעם אייזאפאטישען קריגע זייכט פעראלאסטיע זינעטן קאנו ווייט ווייט...

קראנא 10-טען סעפטעמבער. דיא פאליטישע לאגע איז געהר ענינס. דער פאליטישע טעמפל איז פארל שוואכער וואלדען זינעט אין זייכט-מאדעם פערענע-זינענדיגער פארשטען...

פערשיידענע נייאנהייטען.

דיא הויזראטה דעס קראנא פאר צען הונדערט אלס ווען בע-רישטעט ווערן דערפאר דיא הויזראטה ווערן האדוים דעם קראנא פונען ווערן עניגע פערען שטאטע-פונען...

פאר יענען טאגען פערענענליכע דער בריהרע טע מאדען וויקא אין אללע בלעטטערן זינע אנה-וועט אבער דיא ווערן-פראגע ער זאמט וואלדען ווערן זינעם...

דיא פאליטישע לאגע איז געהר ענינס. דער פאליטישע טעמפל איז פארל שוואכער וואלדען זינעט אין זייכט-מאדעם פערענע-זינענדיגער פארשטען...

האסער פער העיכסט 5,77 - 5,77 נולד.
 רעכטס פארהל פער אויגוסט-סעפטעמבער - 13,
 - 131 נולדען.
 פעסטער שלאכט פיעה-מארקט. ביא דעם
 אס 16-טן ד. מ. היער אין פעסט אבערהאלטענען וואכע-
 מארקטע ווארדען 2347 שטיק נאָס- אונד 2726 קליינ-פיעה
 צו מארקטע געבראכט. היעפאן ווארדען פעקויפֿט:
 28 שטים פער ע. פער שטיק פאן 80 - 138
 נולדען - 162 אכטען דאס פאאר פאן 160 - 340 נולד
 1000 קיזע דאס פאאר פאן 130 - 250 נולד. 320-פעק-קיזע
 דאס שטיק פאן 23 - פער שטיק פאן 80 - פאאר
 150 - 150 נולד. 195 שטיק קערבער, דאס שטיק פאן 16
 - 37 נולד. 2339 שטיק שאפער דאס פאאר 9 - 17 נולד.
 פירטע שטיק 100 קיזע: אכטענ-פלייש 84 - 53 נולד.
 קוה-פלייש 46 - 49 נולד. קארב-פלייש 70 - 90 נולד
 קוה-פעל-פלייש 44 - 46 נולד.

לאַסאַן-ציעהונג פאן 15-טען סעפטעמבער 1880.
בריון 81 89 73 55 50
 פערנאנטוואַרליכער רעדאקטער: מאַר בריון.

דיא שאַנסטען גאַלדשטיקערדיגען
 אויף פּרובּט אונד מאַנטעל

ה. גרינוואלד
 כּוּד אַס ע ס ט, לאנדשאפט, הומארישעס הויז
 עמפּעיהלש זוך צור אנפּערטיגונג אללער פּאַקאַט-
 מענדען קונסט-גאַלדשטיקערדיגען פּיר טעמ-
 פעל, זאָיאַהל נאָך אַטעם, אויס אויך נאָך נייעס
 רייזים, אונד בריגט דעססען זייט 32 יאָרען ער-
 וואַרבענער וואַהלפּערדיגענער רוי, וויא אויך דיא
 פּיר דען טעמפעל אין פעסט, ווען מישקאַלין אונד
 פּיר נאָך מערערע גראַסע געמיינדען, ציר אלל-
 געמיינדען ציפּיערענדיג אויסגעפּאַרשען ארבייטען
 - (אַריבער צייגניסע פּאַרליענען) - פּיר סאַלדע
 אונד בעסטע עפּעמטאריונג.
 צייכענען אין גראַסער אויסזאָהל ליע-
 נע ציר איינזיט אויף.

האַנדורג
 אין דער ייִדיש-אַרדאַקאָסען געמיינדע צו
 אַגעיִ (Hajdu Egyet) אויט דער פּאַסטען איינעס
 אונגאַריש דיפּלאַמירטען לעהרערס מיט איינעס
 יאָרעס-אַרדאַר פּאָן 250 נולדען באַא, אַטאַסט
 קאַסט אונד קוואַרטיר מיט דעם ויסען אַקאַמבער
 לייפּגאָרן יאָרעס צו בעניטען - בעניטער
 אויס דיעזען פּאַסטען מיססען אויך דיא פּעהיקויט
 האבען חובּט ריש אונד תּוֹך אונטערדיגען צו
 קאַנען - דיא סאַלדורישען ויססען בעניטען.
 האבען דען פּאַציע - רעגעלמעסיג שרייבליכע
 בעניטערמיט ווערדען שפּעטעסענס כּוּ צום 23 טען
 דיעזעס מאַנאַטע ערבעטען - דעם אַרבעטערדיגען
 ווערדען ריינע פּענען פּעניטעט.
 יאַקאַב הערין, שולפּאַשטער-ע.

פּריוואַט אַי אַיב ער דיא יודען
 אין זינער אונגאַרישען צייטונג "האַן" פּעראַפּענט-
 ליכט דער בעריהטע אונגאַרישע געלערטער אונד
 שריפטשטעללער, מאַרין יוקאַ, אוינער ארטיקעל,
 אין וועלכעס ער דיא יודען גענען אַרדע פּיערע
 אויף דאס שאַנסטע פּערטידינגט, פּיר אונס זינד
 וואַהל דיעזע פּערטידינגעס-גוינדע נישט נייא, ווייל
 ווי דיזענעלכען שאַן אַפּט גיערענענדיגען: אבער
 דיא זיא פּאַ איינעס זאַלבען הערפּאַראַנגערען נישט-
 יודען אויסגעשפּאַכען ווערדען, זאָ ווערדען ווי יע-
 נען ארטיקעל עננאָך אין אינזערעס נעכסטען
 בלאַטע יעלכעס ווענען דער פּיערטאנע ערשט
 קאַמטענען מיטוואַך ערשיינען קאַן, אויספּהרלך
 מיטשטיילען.

פּערלאַונג
 דער טהיים-טאַל-לאַזע.
 ביא דער אס 15 טען סעפטעמבער 1880 פּאַרענאָט-
 מעניע ציעהונג ווארדען פּאַרליענע מיט גענאָען.
 4117 1533 1727 1964 2052 2997 3392 אינד 198
 פּאָן דיעזען פּעל דער היפּטענעפּער מיט 100000
 נולדען אויף 24 - 1997 אינד דער 2-טע
 טרעפּער מיט 4500 נולדען אויף 11277 נימ 177 -
 פּענענער געוואונען: יע 1000 נולדען 198 נימ 17, 17
 1997 52 84 אינד 2969 14
 אויף אללע אַיבנען פּערלאַונג נישטען
 פּאַלעט דער געניטעס פּעניען פּאָן יע 110 נולדען.

פּערלאַונג
 ביא דער אס 15 סעפטעמבער 1880 פּאַרענאָט-
 מעניע ציעהונג פּעל דער היפּט-טרעפּער מיט
 40000 נולדען אויף 38759 - דער צווייטע טרעפּער
 מיט 4000 נולדען אויף 13225 - אונד דער 3-טע
 טרעפּער מיט 2000 נולדען אויף 8021 - פּענענער
 געוואונען: יע 400 נולדען: נימ 1542 אינד 85205;
 יע 200 נולדען: נימ 30650 37196 85378 אינד 90339

נעשעפטסבעריכט.
 געשטער פּעניען.

נעשעפטס בעריכטען זינען פּאַן ווייזען וואַר
 געשטען פּעל צו מאַרעטע געבראכט דער פּעקויט וואַר
 שוואַך 17000 מעניע ווארדען פעקויפּט.
 ווייזען ען, טהיים 100 טעניע 79.5 קיזע 11.00
 נולד. 900 טעניע 79. קיזע 11.50 נולד. 11.00 טעניע 79.
 קיזע 11.45 נולד. 300 טעניע 79. קיזע 11.00 נולד. 100
 טעניע 78.4 קיזע 11.50 נולד. 100 טעניע 78.5 קיזע
 11.32 נולד. 100 טעניע 78.5 קיזע 11.32 נולד. 1000 טעניע 78. קיזע
 11.50 נולדען. 200 טעניע-גענוטען 78. קיזע 11.40
 נולד. 100 טעניע 78. קיזע 11.40 נולד. 100 טעניע 78.
 11.35 נולד. 100 טעניע 77.8 קיזע 11.35 נולד. ווייטענומער
 800 טעניע 76. קיזע 11.20 נולד. 300 טעניע 76.2 קיזע
 11.30 נולד. אַללעס פּער דיא מאַטאַט.
 נעשעפטס: 600 טעניע 6.40 - 6.80 נולד.
 קיזע 7.05 - 7.65 נולד.
 האסער 5.95 נולד.

נעכען ווייל, ער וואַרעטע זיא ווערערהאַלט, דאָך
 בלייבען אללע זיינע ביטען אונד דראָהונגען ער-
 פּאַרלעאָן. ער נאָהס זיך זיינע טוהיגען לאַגע זאָ צו
 הערענען, דאס ער זינען קאָממען אַר. ווייג-רושען צו
 פּערינעסען וואַכע. זאָ ערנאָט פּיר אַרמערע מעהר
 אונד מעהר דעם טרונקע, בראַכטע זיין נאַנצעס
 פּערמאַנען דורף. פּעילעס זיינע הימאטא אונד קאַס
 שאַן פּאַר יאָרען אין דיא היפּטעמאט. וואַ ער זיך
 אלס "האַרדאַר" הערעטפּאַלט. דיעזער מאַנע קאַס
 נון ווי שווערפּאַסטער ועלכט נאָך פעסט אונד
 בערשפּאַר אַרעס איינען זעהר בערייטענען ערל-
 פּערהאַ. דיען ער זאָן ווער פּירא אַרמא אַרמא
 וואַללט. ער "האַרדאַר" וואַללט יעדאָך הערדיק
 נישט איינזעהן, ער זאָמט צו זיינעם שווער-
 פּאַסטער: "אַרדע טאָכטער האַט מיך געמיינט, זיא
 האַט מיך צום ליפּען געמאַכט אונד אַרמא אַרמא
 געשטריצט. נון זאַל אויך זיא אונגליקלך בלייבען.
 אויך נעכט אַרמא קיינען." גמ" דאָמט זיא ניע הוי-
 ארמען קאַנען! דער ארמע מענט העסטע זיך דורף
 דיא בעלד-סומע. דיא ארמס דער שווערפּאַסטער
 פּיר דיא ערשטילונג איינעם גמ" נעכען וואַללט.
 איינע זיכערע עקספּעסען גינדען קאַנען. דאָך ער
 ציעהט עס פּאַר, און זינער ארמאטא אלס "האַרדאַר"
 פּאַרטעלעכען. אויס וואַר דיא פּערוויינענע דעם
 גמ" און זינער טרויליאָונען פּירא עמפּענדליכע האַכע
 צו געכענען -

פּעריא פּאַרמאטאטיאָווע צווייל-
 ערע און אַטאַסט-בלאַטע בערייטעט. דאס דיא
 רעניעוונג ווירקלך ענטשלאָסען אויט, גלויך נאָך
 דער ווערע-פּאַפּעלע דעם רייכטאָנען אין יע-
 נער אַיבער דיא צווייל-העט" אינזעברענגען, דאָך
 זיא אַיבער איינע פּאַרליענענען דאס היסט: יע
 זינעס פּאַר אונד דיא צווייל-העט איינזעהן וועל-
 כעס דיעזע וויינישט היער אבער זיא פּאַס זענען-
 זאָרער זיך טרויען לאַסטען ווייל אויס נישט יע-
 נאַטורליך אויך איינע צווייל-העט אכעזשעליכען דיא
 דיעזע אין אונגאַרן נישט אלס אַפּליטאַטאָריש" (אלס
 פּעריאטע בערייטעט וואַר).

(ניכט אויס ראַכטע וואַרען אויס פּעריענאָן)
 אין נימ 105 בראַכטע ווי דיא בעניטעליכע מיט-
 טרוילונג דאס אין ייִדישע זינער מאַנע נאַמעס
 שלענגער. דען הערעטפּאַסטליכען בענאַטען אויס
 ראַכט ערשאַסען האבען ווייל דיעזער זינעס פּאַ-
 טער דיא גענאַליען-פּאַסטען ענטשלאָונג האַטען דיא
 וואַ דיא אונגעלענענדיגט אין אללען בלעטטערן יע-
 שילדערט וועספּאַל אונד אויך אונטער בעניטערן יע-
 רובּע אַיבנדיגען, דאס אין יודע צו איינער זאַל-
 כען ראַכע-טהאַט זיך הויטען ליכעס אויס זאָ ער-
 פּויליכע אויט עס פּיר אונס. איינע דיעזעס נאַכ-
 רובּט ערהאַלטען דיא האבען, דאס שלענגער יע-
 זינעס בענאַטען אויף פּריוואַטפּאַרליכעס פּיסע נימ-
 לעכט. דיא אונגליקלעכע טהאַט אויט אַלואַ נישט
 יאַיס ראַכע" וואַרען אויס פּעריענאָן: געשעהן
 וואַס נישטער דורף ציינען בעשעפּטיגט יאָרדע.

פּרובּט- אונד מעהל-פּריוואַט-טאַבעללע				פּריוואַט-טאַבעללע פּאַס 16 סעפטעמבער			
פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע
פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע	פּריוואַט-טאַבעללע
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76
10.70-10.80	10.90-11.00	11.05-11.10	11.20-11.30	11.35-11.40	11.45-11.50	10.45-10.55	10.65-10.75
75	76	77	78	79	80	75	76

